

سرشناسه:	دلشاد، صلاح‌الدین، ۱۳۲۵
عنوان و نام پدیدآور:	کتاب ختنه / تألیف صلاح‌الدین دلشاد
مشخصات نشر:	تهران: پروانه دانش، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری:	۷۹ ص: مصور (رنگی).
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۵۷-۲۳۷-۱ / ۱۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی:	فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا
موضوع:	ختنه
رده‌بندی کنگره:	۳۹۱ ک ۲۸ / RD۵۹۰
رده‌بندی دیویی:	۶۱۷/۴۶۳
شماره کتابشناسی ملی:	۳۰۳۷۱۴۰
نوبت چاپ:	اول
تاریخ انتشار:	۱۳۹۲

نام کتاب: ختنه

تألیف: صلاح‌الدین دلشاد

ناشر: موسسه فرهنگی انتشاراتی پروانه دانش

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۷-۲۳۷-۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به نویسنده می باشد.

فهرست مطالب

صفحه

موضوع

پیش گفتار اساتید جراحی کودکان پیرامون ختنه

دیباجه

۱۲	تاریخچه ختنه
۱۵	جنین شناسی دستگاه تناسلی پسرانه
۱۶	آناتومی آلت
۱۸	شیوع ختنه
۱۹	اندیکاسیون های پزشکی
۲۱	زمان ختنه
۲۳	روش های انجام ختنه و آمادگی های قبل از عمل
۳۲	تزریق ماده بی حس کننده
۳۵	روش های جراحی در ختنه
۴۶	روش حلقه در ختنه
۵۳	عوارض ختنه و راه های پیشگیری و درمان
۷۷	منابع

به نام خدا

زگهواره تا گور دانش بجوی

چهار حرف (خ ت ن ه) در فارسی به کلمه ختنه ختم می‌شود از لحاظ نوشتن و گفتن ساده به نظر می‌رسد ولی ارزش علمی و معنوی آن آنچنان زیاد است که از قرن‌ها به آن بها داده می‌شده است.

دست به قلم گرفتن برای نگارش مطالب علمی کاری است دشوار که همه کس اراده آن را نخواهند داشت. سخن گفتن بس آسان. چون محو می‌شود اما نوشتن سندی است مستند بر اعمال نویسنده و دشوار. چرا که طرفداران و مخالفان خواهد داشت.

عده‌ای عقیده دارند که وجود کتب درسی معتبر به زبان‌هایی بیگانه همراه دنیای اینترنت، اطلاعات وسیع و قابل اطمینانی را در دسترس دانش پژوهان و جامعه قرار داده و دیگر نیاز به نوشتن کتاب بومی نیست حال آنکه می‌دانیم استفاده از اینگونه آثار نیاز به تسلط کافی به زبان نوشته شده و آن کتاب دارد که برای همه مقدور نمی‌باشد. مسئله بسیار مهم دیگر پاسداری از زبان فارسی است، تردیدی نیست نگارش کتابهای این چنانی حتی در حجم کم در رشته‌های مختلف به زبان بومی هر کشور نشانه احترام به زبان و فرهنگ و مایه اعتبار آن رشته است.

کتاب حاضر که در حجم کم و با ارزش بالائی از طرف استاد دکتر صلاح‌الدین دلشاد فوق تخصص در رشته جراحی کودکان نگاشته شده است. مجموعه‌ای از تجارب بیش از بیست و پنج ساله وی در این رشته را در بر دارد و با تصاویری بسیار زیبا به نگارش درآمده است. این کتاب به خصوص برای پزشکان عمومی و همکاران جوان که علاقه‌مند انجام ختنه در مطب یا درمانگاهها می‌باشند، بسیار آموزنده است.

این کتاب را اثری بسیار ارزشمند و جاودانی برای جامعه علمی و رشته جراحی اطفال می‌دانم و امیدوارم در راه پیشرفت و اعتلای جراحی کودکان کشور نمر بخش و تأثیرگذار باشد.

استاد دکتر دلشاد که همیشه از پیشگامان راه ترقی و تعالی رشته جراحی کودکان می‌باشند این بار نیز با تألیف این اثر ارزشمند راه را برای سایر مباحث علمی رشته جراحی کودکان که بسیار مورد نیاز است گشوده، امید است که در آینده شاهد انتشار هر چه بیشتر این چنین آثار علمی از ایشان باشیم.

به امید توفیق الهی

دکتر ولی‌اله محرابی

پاییز سال ۱۳۹۱

www.ketab.ir

به نام خدا

ختنه شایعترین عمل جراحی در کودکان و نوزادان پسر بوده و در کشور ما به دلیل اعتقادات مذهبی این عمل در تمام متولدین مذکر انجام می‌شود. ختنه چون یک عمل جراحی حذفی (Amputation) بوده و در نوسنجات امروز پزشکی تعریف یکسان از نظر مقدار حذف Foreskin نبامده است لذا مستعد وقوع عوارض در دستهای مختلف و با قضاوت‌های مختلف می‌باشد. در زمینه عارضه میزان حذف Foreskin در ختنه کمتر مورد توجه قرار گرفته است و اگر این امر طبق موازین علمی نباشد. در آینده آن فرد (که در موقع ختنه خود قدرت تصمیم‌گیری نداشته است) به دلیل نقص عضو حاصل تأثیر بسزایی خواهد داشت. باید ذکر نمود که ختنه به دلیل موازین مذهبی منافات با ختنه با موازین علمی ندارد و هدف هر دو یکی است. کسانی که عمل ختنه انجام می‌دهند باید در این کار تجربه کافی داشته باشند و معیارهای علمی عمل را رعایت بکنند. روشهای مختلفی برای انجام ختنه توضیح داده شده است. که دو روش جراحی و حلقه Plastibel انجام‌پذیر است. با اینکه رعایت دقیق میزان برداشتن Foreskin در روش حلقه مشکل است اما اگر جراح و پزشک ختنه کننده آشنایی کافی با این معیارها داشته باشند نتیجه خوب حاصل خواهد شد.

کتابی که اکنون در دست دارید به همت آقای دکتر صلاح‌الدین دلشاد عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران و فوق تخصص جراحی کودکان به رشته تحریر در آمده است. در این کتاب اصول جامع عمل جراحی ختنه با روش‌های مختلف توضیح داده شده و اگر دقت شود نکات مهم و ظریف این عمل برای خواننده بازگو شده است. مطالعه این کتاب ارزشمند را برای تمام پزشکانی که عمل ختنه انجام می‌دهند توصیه می‌کنم. توفیقات ایشان و همکارانی که از این کتاب استفاده می‌کنند از خداوند متعال مسئلت دارم.

دکتر منصور ملانیان

فوق تخصص جراحی کودکان - ارویلوی کودکان

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

به نام خدا

ختنه شایعترین عمل جراحی مردان در اکثر کشورهای دنیاست. یکی از عمل‌های جراحی که از دوران باستان راجع به آن گزارش‌هایی در تاریخ طب ثبت شده است، ختنه می‌باشد. در کشور ما شایع‌ترین عمل جراحی در مردان و به طور کلی شایع‌ترین عمل جراحی در کشور می‌باشد.

جا دارد که این عمل شایع به طور صحیح آموزش داده شود که هم نتیجه جراحی مطلوب و عوارض آن کم و قابل درمان باشد و هم افراد ختنه شده کیفیت زندگی مطلوب داشته باشند.

متأسفانه هم در دوران آموزش طب عمومی و هم آموزش دوره‌های تخصصی رشته‌های مختلف توجه جدی و مناسب به این عمل مرسوم و فراوان در داخل کشور نمی‌شود و آموزش‌های تئوری و عملی مناسب برای این عمل جراحی وجود ندارد. این‌طور تصور می‌شود که این عمل جراحی ساده است و حتی اجازه داده می‌شود که گروه‌های تقریباً آموزش دیده مثل تکنسین‌های اتاق عمل و افراد تجربی بهداشتی و درمانی در این کار مهم مداخله نمایند.

انجمن جراحان کودکان ایران با مشاهده عوارض زیاد ختنه در مراجعات روزانه به جراحان کودکان مصمم شد که کارگاه‌های آموزشی ختنه را برای پزشکان عمومی، رشته‌های تخصصی مختلف به طور سالانه برگزار نماید تا این عمل جراحی شایع کشور به طور صحیح برای افراد انجام گردد و از عوارض آن کاسته شود. این کارگاه‌ها چندین بار برگزار شد که گرداننده اصلی این کلاس‌ها با پیشهاد انجمن، آقای دکتر صلاح‌الدین دلشاد بوده است. با توجه به استقبال خوب همکاران در زمینه آموزش عملی و مباحث مطرح شده در این کارگاه‌ها، عاملی شد که آقای دکتر صلاح‌الدین دلشاد زحمت تألیف و تدوین کتابی را متقبل شوند که هم از نظر تئوری و هم از نظر عملی مباحث علمی را به صورت ساده و روان جهت آموزش عملی به پزشکان در رشته‌های مختلف بیان نمایند.

انجمن جراحان کودکان ایران ضمن ارج نهادن به این تصمیم علمی و مفید ایشان،
استفاده از این کتاب مفید را به همه همکاران که در زمینه انجام عمل ختنه فعالیت
دارند توصیه می‌نماید.

دکتر احمد خالق‌نژاد طبری

جراح و اورولوژیست کودکان

و رئیس انجمن جراحان کودکان ایران

و استاد جراحی کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

www.ketab.ir

دیباچه:

ختنه یکی از رایج‌ترین عمل‌های جراحی در سطح جهان بوده و در همه کشورها به خصوص مناطق مسلمان‌نشین و اقوام یهودی شیوع بیش‌تری دارد (۱، ۲) با یک نگاه اجمالی به نقشه جهان می‌توان مناطق وفور انجام ختنه را ملاحظه نمود. (عکس ۱) در مناطقی که پر رنگ‌تر دیده می‌شود، شیوع ختنه بیش‌تر است. (۲)

(عکس ۱)

پزشکان رشته‌های مختلف با این عمل سر و کار دارند. در کشور ما در کنار جراحان اطفال و جراحان عمومی و ارولوژیست‌ها، متخصصین اطفال، متخصصین زنان و زایمان و پزشکان عمومی به انجام این عمل می‌پردازند. انجام ختنه توسط افراد تجربی، در سه دهه اخیر کاهش محسوسی پیدا کرده است. در مناطق دور دست که به پزشکان دسترسی ندارند، مناطق فقیرنشین و همچنین در بین مهاجرین افغانی ختنه هنوز توسط افراد تجربی انجام می‌گیرد. از آنجایی که ختنه یک عمل جراحی به شمار آمده و همانند هر عمل دیگر، دارای عوارض خاص خود می‌باشد، ضرورت دارد هر کسی که اقدام به این عمل می‌نماید با عوارض و راه‌های پیشگیری و در صورت لزوم درمان عوارض آشنایی بیش‌تر داشته باشد. طبق گزارش یکی از محققین، عوارض ختنه توسط پزشکان ۲ تا ۱۰ درصد احصاء شده است (۳). در صورت توجه بیش‌تر، بسیاری از عوارض ختنه قابل پیشگیری می‌باشد. مشاهده عوارض گوناگون در این عمل رایج، مؤلف را بر آن داشت تا با ارائه روش‌های انجام ختنه، عوارض احتمالی و ارائه روش‌های پیشگیری، در کاهش این عوارض نقش کوچکی ایفا نماید. در این راستا با همکاری انجمن جراحان کودکان